

Roads constructed under Famine Relief in Bangalore District.

Q.—355. * Sri K. V. BYRE GOWDA (Bangalore North).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the length of roads constructed under famine relief fund in Bangalore since last three years ;

(b) the agency maintaining these roads ;

(c) the names of roads in Bangalore North and South ?

A.— Sri M. P. PATIL (Minister for Revenue).—

(a) No roads were executed under Famine Relief Fund in Bangalore District during the last three years.

(b) and (c) Do not arise.

Member's Representation.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಗುಬ್ಬಿ).—ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಸಿಡ್ಲಿ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಡೆಸ್ಪಿಟ್ರಿಟಗಿಂತಲೂ ಕಡೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ Eighteen of us have come without food today. There is no water, no food. I think the beggars in the beggars colony are very well.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೌಸ್ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಏನಾದರೂ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಇದ್ದರೆ ನನ್ನ ಜೇಬರಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿ. ಆ ವಿಷಯ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, I am ashamed of myself to bring this matter on the floor of the House, but I am obliged to do so. I request the Government to look into the matter and make proper arrangements for the proper availability of food and water to members.

NON-OFFICIAL RESOLUTIONS

No. 1. Payment of monthly salaries to Thotis and Talaris instead of Mirase—(continued).

*Sri C. M. ARUMUGHAM (Kolar Gold Fields).—Mr. Speaker, Sir, because I

am also in the Sydney House, I am also speaking without food. We have got a duty to perform and that duty is more important than food. That apart, I wish to make a few observations on the resolution, tabled by my Hon'ble friend Sri Narayanappa, dealing with thoties and talaris. While doing so, I wish to quote what happened at the Calcutta conference. Sir, at the conference all the Hindus joined together and said that beggary must be wiped out in India. This resolution was on the verge of being passed unanimously. But unfortunately, a member stood up and asked for an explanation from the Chairman as to what should happen to Hindus if this resolution was passed because they would not be able to wash off their sins by giving alms to beggars if beggary itself was abolished. He pleaded that such a resolution was detrimental to Hinduism itself and therefore it should not be passed. When this argument was put forth, not only the Chairman but the Mover of the resolution also accepted this philosophy and the resolution was withdrawn. Likewise, when this resolution was moved by my friend, I thought that my Hindu friends who are in the habit of paying mirase and charity to this class of people and gain their sympathy, would persuade my friend to withdraw his resolution. However, the resolution is now before us.

Sir, this word 'mirase' is in existence not from the British days but from centuries together. The Schedule Castes people were getting this from the Hindus ever since.

Sri M. P. PATIL (Minister for Revenue).—Sir, this is not a question of Hindus and Schedule Castes ; this is about thoties and talaris.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—They were getting this for the work of watch and ward they were performing. They were getting mirase in the form of grains during harvesting. They were removing the dead animals belonging to caste Hindus. After the introduction of division of labour, they were asked to do the menial work for the villagers. I plead, Sir, that while treating the thoties and talaris as Government

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

servants and pay them salaries, the posts should not be reserved only for the Scheduled Castes. They should be thrown open to all. In the whole world and in every civilised country and civilised society, we see that there will be division of labour. It is for the advancement of a country; the division of labour must be there. You will find a difference between division of labour in India and other countries because, in India there is not only division of labour but there is division of labourers also. This division of labourers has happened due to the caste system. Therefore, you cannot, in the name of division of labour, ask the Scheduled Castes people only to work as toties and talaries. Opportunities must be given to efficient and competent persons to do better jobs. But, the caste system never allows the Scheduled Castes people in the village to work as the Headman of the village or Patel. As I have already said, the posts of toties and talaries should not be exclusively meant for the Scheduled Castes people but they should be thrown open to all and the posts must be made attractive so that people other than Scheduled Castes also take up the job. My contention for asking the Government to pay the toties and talaries is because they do all sorts of menial jobs and that too without any time limit. During these ten years of Congress rule seats have been reserved in Government service. But, if you take the statistics into consideration, only 3 per cent of the Scheduled Castes persons are in the gazetted rank as against 63 per cent of backward communities and 34 per cent of Brahmins. If you take into consideration the Gazetted personnel, the Congress Government has been able to produce only 6 Scheduled Castes as against 66 from the backward communities and 28 from the Brahmin community. If you take into account the population of Brahmins and the percentage they hold both in the gazetted and non-gazetted services, you will see that almost all the Brahmins are working in Government services. To get adequate representation for the

scheduled castes both in the gazetted and non-gazetted services, if we go on at this rate, it will take another fifty years. If you take into consideration, the Government-owned factories, where they take only labourers, wherein non-skilled qualifications are necessary, even there the Scheduled Castes are given only 12 per cent, though they are known for being labourers. I am sorry to state that the Scheduled Castes have not been given enough representation, even as labourers. To increase the proportion of Scheduled Castes in Government services, it is necessary to give the twelve thousand thoties and talaries the status of a Government servant, so that the proportion of Scheduled Castes in Government services would go up. Neither the Government nor the Members are against this resolution and therefore I appeal to the Members to pass the resolution unanimously.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—How many more members would like to speak on this resolution?

(Several members rose.)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This resolution has been sufficiently discussed.

(Sri N. G. Narasimhe Gowda rose)

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಟ (ರೋಣ).—ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಖಾಸಗಿ ಠರಾವುಗಳಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ದಿನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಒಂದರಂತೆ ಗೊತ್ತುವಳಿಗಳು ಚರ್ಚೆಯಾದರೆ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮೂರು ಗಂಟೆಯೊಳಗಾಗಿ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಮೇಲಣ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರೆ ಮುಂದಿನ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನೂಟಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹೇಗೌಡರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅನುಮತಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಜನರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮೊದಲಾದವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾರಾಯಣಪ್ಪ ನವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ತೋರಿತವಾರರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೂಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ವಿಷಯ

ದಲ್ಲ ಬಹಳ ಖಚಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ನಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ತೋರಿತಳವಾರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದಿರುತ್ತಾ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನೂತನವಾಗಿ ಹಾಕಿಸಬೇಕೆಂದು ನೂತನವಾಗಿ ತೀರಿಸಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ತೋರಿತಳವಾರರ ವಿಚಾರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ತೋರಿತಳವಾರರು ನುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ನುಮಾರು 15-20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದು. ಪಟೀಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗಿಂತ ತೋರಿತಳವಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಪಟೀಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಸ್ವೈಕ್ರ ಮಾರುತ್ಪೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪೋಷಣೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ತೋರಿತಳವಾರರಿಗೆ ಈ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಯಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ ಹಿಂತೆಗೆಯಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ತೋರಿತಳವಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೋದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದಾಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕುಂದಕ ಬರಬಹುದು. ಈ ನೌಕರರು ನುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ಸಾವಿರ ಇರಬಹುದು. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಇವರಿಗೆ ಮಾಹೆಯಾನ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕಡಮೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಸಂಬಳವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಈಗ ಇದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು. ಈಗ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಬಹುಶಃ, ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಲು ಇದನ್ನು ಒಟಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಿಂದಿರುಗುವ ತೋರಿತಳವಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಟೀಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಪೋಷಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇವರಿಗೂ ದೊರೆತರೆ ಇವರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಆಗಾಗ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ತೋರಿತಳವಾರರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೋದರೆ ಇವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಅವರು ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೂಡಲೆ ಮಾಹೆಯಾನ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಂಬಳ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಪೂರ್ವ ನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರು ತಂದಿರುವ ಈ ಠರಾವನ್ನು

ನಾನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಟ್ಟುನುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿ ಪಕ್ಷಪ್ರತಿಪಕ್ಷದವರೆಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲವನ್ನೂ ಪಡೆದಿರುವ ಠರಾವು ಇದೊಂದೇ. ಈ ಠರಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಆಡಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದು ಉದಾಹರಣೆ. ತೋರಿತಳವಾರರಿಗೆ ಮಿರಾಸೆ ಕೊಡುವುದು ದಾನವಾಗಿ ಅಥವಾ ಉಪಕಾರವಾಗಿ ಏನಲ್ಲ. ಈ ನೌಕರರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. They are village officers. ಇವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಿರಾಸೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆ. ಈ ಮಿರಾಸೆಯನ್ನು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆರೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಧಾನ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಈ ತೋರಿತಳವಾರರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಏರ್ಪಾಡು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೋಷವಿದೆ. ಯಾರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇ ವಿಷಯ ಹಿಂದಿನ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ, ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಠರಾವಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ನೌಕರರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಧಾನ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಬೇಡ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಇದ್ದಲ್ಲಿರುವ ತತ್ವ.

ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ತತ್ವಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಧಾನ್ಯದ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡೋಣವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರರಿಗೆ ಮಾಹೆಯಾನ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಪಟೀಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಪೋಷಣೆ ಕಂದಾಯದ ಶೇಕಡವಾರು ಕೊಡತಕ್ಕಂತೆ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ. ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ ತೋರಿತಳಗಳಿಗೆ ಮಾಹೆಯಾನ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತರೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಹಾಗೆ ಮಾಹೆಯಾನ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತೋರಿತಳವಾರರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಇನಾಂಗ್ಲಿಷ್. ಅವರು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಲೋಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನೂ 5-10-20 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರಬಹುದು. ನಾವು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ)

ಈಗ ತೋಟತಳವಾರರಿಗೆ ಮಾಹೆಯಾನ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಿಂದೆ ಕೊಟಿತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಪದ್ಧತಿ ಏನಾಗ ಬೇಕು? ಜಮೀನು ಯಾಕಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು? ಎರಡನೆಯ ದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಬಹುದು ಜಮೀನನ್ನು 10 ಮನೆ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಥವಾ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಒಬ್ಬರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ, 10 ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಇಷ್ಟೆ. ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟಸ್ ಒಂದು ಆಫೀಸ್ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತೋಟತಳವಾರರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಪಟೇಲರು, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಲಿಂಗಾಯತರೇ ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಕೋಮಿಗೂ ಇದನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಆಫೀಸ್ ನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕೋಮಿ:ನವರೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ತೋಟತಳವಾರರುಗಳು ಇಂಥ ಜಾತಿಗಳವರೇ ಇರ ಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಜಾತಿಗಳವರೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದನೆಯದು. ಎರಡನೆಯ ದಾಗಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಳಂಕವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಲೆ ತಲಾಂತರದಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತೋಟತಳವಾರರುಗಳ 10 ಮನೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಗ್ರಾಮದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ನೃಚ್ಚಿ ಮಾಡುವ ಜೊತೆಗೆ ತೋರಣ ಚಪ್ಪರ ಇವುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಇವರ ಪಾಲಿನ ಕೆಲಸ. ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲವಾದರೂ ಏನು? ಬಹಳ ಕಡಮೆ, ತೀರ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉಂಟು ಕೊಡ ದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗ ವೇನು? ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಪಂಜಪ್ಪನವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಿರಾಸೆ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಕೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ದಾವೆ ಹಾಕಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಷ್ಟು ಕಳಂಕ ಇದೆ. ಒಬ್ಬ ತೋಟಿಯನ್ನು ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ನೇಮಕಮಾಡಿ ಅವನು ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಇಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿ. ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಇರಲಿ. ಯಾವ ಜಾತಿಯಾದರೇನು? ಊರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ತೋಟಿ ಇದ್ದರೆ ಆಯಿತು ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ನಿಷ್ಕಾರದ ದಿವ್ಯವಂತೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಕಳಂಕವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ವಾಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸವರು ಹರಿ ಜನೋದ್ಧಾರ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿತೋ ಅದರಂತೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಅದರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಕಳಂಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಭಾಗವು ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಕಳಂಕ ಇದೆ, ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ.

ಈ ತೋಟತಳವಾರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬನನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು ಅಥವಾ 20 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲ. ಪಟೇಲರು ಮತ್ತು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ತೋಟಗಳು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಲಿ. ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿ ಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಪಟೇಲರು ಇದ್ದರೆ ಸಾವಿರ ತೋಟಗಳು ಇರಬಹುದು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ 30 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದರೆ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ರೆಬ್ಬಾ ಚಾರದ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ರಿಸೋಲ್ಯೂಸ್ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗ ಕಂಡೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಿರಾಸೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಮಿರಾಸೆಯನ್ನು ಧಾನ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುವಾಗ ಮಿರಾಸೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟಿನ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೆನ್ನು ಹೆಲ್ಪ್ ಸೆಸ್ ನಂತಾಗಿ ಎಲೆಜ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಸೆನ್ನು ಎಂದು ಸೇರಿಸಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಹುದು. ಪೋಟಿಗೆಯನ್ನು ಕಂದಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಅದನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಿರಾಸೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಎಲೆಜ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಸೆನ್ನು ಎಂದು ಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಯಾವುದು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೋ ಆ ರೀತಿ ಊರಿಗೊಬ್ಬರಂತೆ ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊಡಿ. ಇಷ್ಟು ಠರಾವಿನ ಮುಖ್ಯ ತಿರುಳು. ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಎರೋಧ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅವಕಾಶವಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಕಾತರಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತಕರಾರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಸುಯೋಗವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ರೆನಲೂಷನ್ ಪಾಸಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ತೋಟತಳ ವಾರರುಗಳ ಬಂಧವಿಮೋಚನೆ ಆದ ಹಾಗೆ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 50 ಜನಗಳಿದ್ದರೆ ಪತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸರದಿಯ ಮೇಲೆ ನಾಳೆ ಒಬ್ಬ, ನಾಡೊಬ್ಬ ಒಬ್ಬ ಹೀಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಸರದಿ ಬಂದಾಗ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳು ಬಾಯಲಿ ಯಾಗಿ ಸತ್ತಾ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೂ ಪಟೇಲರು ಇಂತಹವರ ಸರದಿ ಬಂದಿದೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಬರಲೇಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತಾ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೂ ಯಾರೂ ಕೇಳು ವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕ್ಷಣ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಆ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗಿದಾಗ ಬಂಧವಿಮೋಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ದವರನ್ನು ಪುನಃ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜಾಗೃತಿ ಸರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿದುದಕ್ಕೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಫಂಡಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

'SRI S. P. TALWALKAR spoke in Marathi. His speech appears in the Appendix number to this Volume.]

2-30 P.M.

*Sri Kadidal MANJAPPA (Sringeri). — Mr. Speaker, Sir, I have no idea of speaking on this Resolution, but since my friend Sri Duggappa referred to my name, I am obliged to say a few words. I do not propose to take more than five minutes. This question is coming up often before the Legislature in one shape or the other. The main grievance of the thotis and talaries is that the ryots who are liable to pay mirase are not paying the mirase and that it is not possible to enforce the payment. When I was the Revenue Minister in the erstwhile State of Mysore, this question had come up before me in the then Legislature. We had appointed a committee under my chairmanship to go into this question, but that committee could not function on account of the States reorganisation. Now I know the difficulty; I know the financial implication also. I would suggest to the Government that a committee may be set up to go into the question. I am in full sympathy with the views expressed by the Hon'ble Member. We cannot go on allowing this question unsolved till eternity. We will have to find out a solution. Therefore, I would suggest that a committee may be set up early to go into the question.

I would also like to suggest that the duties of thotis and talaries should be defined. At present their duties are not clearly defined. In all cases of relationship between employers and employees the employer has got a definite liability with regard to the remuneration to be paid to the employees; but here the employer has very little obligation. The ryots in the village are required to pay the remuneration to the thotis and talaries. The employer is the Government. If we recognise that the thotis and talaries are the employees of the Government, we should make some arrangement to pay their remuneration

and it may not be difficult to find out a solution. We may levy some kind of a cess or a tax on all holders and collect the same and pay to the thotis and talaries directly. With these few suggestions, I conclude.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಿಂಗೇಗೌಡ (ಕನಕಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶದವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೋರಿತವಾರರುಗಳ ಕಷ್ಟ ಮತ್ತು ಅವರ ಕೆಲಸ ಇವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪಕ್ಷದವರೇ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಏನಾದರೂ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿಂಟಾಗಿರುವ ಆ ಭಾವನೆ ತಪ್ಪೋ, ಸರಿಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಿಲ ಶ್ವಾನುಭೋಗರು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಂಘ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಪೋಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದರಂತೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಪೋಟಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ಅಂಥ ಸಂಘ ಶಕ್ತಿ ತೋರಿತವಾರರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಕೆಲಸ ವಾದರೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ರೈತರು ಬಹಳ ಕಡೆ ಮಿರಾಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾರಣ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾಕ್ಷಣ ಅವರ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತತ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ನಾವು ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಟೊಂಕ ಕಟ್ಟಿ ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಜವಾಬು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಇರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ ಭರವಸೆ ಬಂದಿತೆ ನನಗಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ತೋರಿತವಾರರಿಗೆ ಮಿರಾಸೆ ರೈತರಿಂದ ಬಂದಿತ ಸಲ್ಲನಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖಜಾನೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದಾಗ ಜನರಲ್ಲೂ, ರೈತರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅದರಂತೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇಕೆಂಬ ಉದಾರ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಬಡ ನೌಕರರ ಹೊಣೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆಯ ಬಾರವೆಂಬ ಮನೋಭಾವವೆಯಿತ್ತು. ಅದೇ ಈಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಮಾಡಲು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವಾಗ ನಾವು ಮಿರಾಸೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರೇ ಏನಾದರೂ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ರೈತರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಿವಿಯಾರ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಸರ್ಕಾರದವರಾದ್ದರಿಂದ ತೋರಿತವಾರರಿಗೆ ಹಕ್ಕುದಾರಿಕೆಯಿದೆ, ಪಟ್ಟಿಲ ಶ್ವಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಪೋಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ತೋರಿತವಾರರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಏನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು, ತೋರಿತವಾರರು ರೈತರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ರೈತರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಕಾರಣ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಪಟ್ಟಿಲ ಶ್ವಾನುಭೋಗರು ಮತ್ತು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಲಂಗೇಗೌಡ)

ತೋಟ ತಳವಾರರ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ಹಕ್ಕುಬಾರಿಕೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ಸಂಬಳ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ; ಗ್ರೂಪ್ ಆಫ್ ಎರೇಜಸ್ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ. ಆಗ ಸಂಬಳವನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಕೆಲಸವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ; ಜನಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯೂ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ, ಬರೀ ಮಾತಿನರೇ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ, ಈ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ; ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ವಿರೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೇ, ಈ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

[SRI B. SHAM SUNDER (Bhalki) spoke in Hindi.]

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ (ಹೆಬ್ಬಾರು).—ಈ ತೋಟ ತಳವಾರರುಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಪೀಕಿ ತರು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಪಟ್ಟೇರ್ ಶಾನುಭೋಗರು ಪೋಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲೆ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪೋಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. 12,000 ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ಏನೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದರೆ, ಹಾಗೆಯೇ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧುವೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರ ಜೊತೆಯೊಳಗೆ, ಅವರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಕೊಡಲು ನಮ್ಮಂಥವರೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಪೋಲರ್ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ; ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಣ್ಣೊರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದರು, ಅದರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಡೆಗಳಲ್ಲ ಒಂದು ಕೋಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟೇರಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರು ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸವೂ ಕೂಡ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಬಾವಿಯಲ್ಲ ಒಂದು ಹಣ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ತೋಟಿಯು ಪೋಲರಿಸಿವರು ಬರುವವರೆಗೆ ಅಲ್ಲೇ ಕಾವಲು ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಹೀಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನೀಗ್ರೋ ಜನವನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವಂತೆ ನಾವು ಇವರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಜನಗಳನ್ನು ಅಸಡ್ಡೆಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವೇನೋ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಜನಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಾಯಿ ಮಾತಿ ನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳು

ತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಆರು ಸೇರು ಭತ್ತ ವನ್ನೋ, ರಾಯಿನೋ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಮೂಲದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತಹ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹೆರಡ್ಡುಗಳು ಈಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬರೀ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ದವಸವನ್ನು ಕೂಡ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಕೊಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ಎರಡು ಜನಕ್ಕೆ ಏನೋ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತಗಲದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈಗ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಕೂಡಲೆ ರೆಮ್ಯೂನರೇಷನ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಮುಲಾರರು ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ದಾವೆ ಹಾಕಿ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ದವಸವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜನಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಏನೂ ಸಹಾಯ ಕೂಡ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನು ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಪೀಕಿ ತರು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗತಾನೇ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಒಬ್ಬ ಜವಾನನಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಂಬಳ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲವೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಸಹಾಯವೂ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೇನು ಈ ಜನಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಕ್ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆಯೋ ನನಗೇನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ—ಈಗ ಬರುವ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಎರಡನೆಯ ತಾರೀಖು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜಯಂತಿಯ ದಿನವಾಗಿರುತ್ತದೆ—ಅಂತಹ ದಿನವಾದರೂ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಒಂದು ಸಹಾಯವನ್ನು ಸರಕಾರ ದೊರಕಿಸಿ ಪ್ರಕಟವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲ ಬರೀ ಅರಣ್ಯ ರೋದನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜನಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜನಗಳು ಅವರ ಮನೆ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕರೆತು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು

ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ತೋಟಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಅಲ್ಪವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಕಂದಾಯ ವನ್ನು ಕೂಡಲು ಮಾಡಲು ಹೋಗಬೇಕು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಇವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಅಗದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರು ವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಗ್ರಾಮ ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪಚ್ಚೇಲಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರುಗಳೂ ಬಹಳ ದಿನದಿಂದ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಇಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಅಸೆಂ ಬ್ಲಿಯ ಪೋಲೀಸರಲ್ಲೇ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಆರು ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ಈ ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ವಿನಮ್ರ ಮಾಡಿರುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರೇ ಸರಕಾರದವರು ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಸೂಡ ಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಈ ಭಾಷಣ ವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

*Sri N. RACHIAH (Hunsur).—Mr. Deputy Speaker, I rise to support this important resolution and in that connection I would like . . .

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Gubbi).—Sir, I rise to a point of order. My friend now addressed the Chair as Deputy Speaker. Whoever is in the Chair, I think the Hon'ble Members have to address the Chair not as Deputy Speaker, and not as Panel of Chairmen. It will not be in order to address the Chair in that way. The Chair has got some sanctity. Therefore I request the Hon'ble Chair to give a ruling that the way in which my friend addresses the Chair is not in order.

Sri N. RACHIAH.—Mr. Deputy Speaker, Sir, I was a member of the Parliament. I know full well that the Deputy Speaker is presiding over the Assembly. If in the absence of the Deputy Speaker, supposing Hon'ble Sri. Muckannappa is asked to preside, he is called the Chairman. In the absence of the Speaker if Deputy Speaker is presiding, the Deputy Speaker is not addressed as the Speaker.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—What is the ruling of the Chair, Sir?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is no harm in addressing the Deputy Speaker as Deputy Speaker.

Sri N. RACHIAH.—Sir, this is a very simple resolution. But the implication and also the contents of the resolution are very very important. I congratulate the Hon'ble Member Sri Narayanappa for having moved this resolution. Luckily this has got the first place in the ballot. At the same time I regret why the concerned Minister or the Government did not bring this resolution or any Bill in regularising this lacuna in the administration of our State. This is an important problem. As I understand, Sir, it deals with not only the human problem but with the aspects of service and it also deals with constitutional problems. The very core of the problem is that it is one of the services. The existence or the continuance of Thotis and Thalwaris without paying any wages or on a nominal bit of land for which the Thotis and Talawaris are made to serve the State under the Government is really highly repugnant to the rudiments of justice and also to the principles of love, humanity and also pity. And also I may say, Sir, with all awareness, that it is opposed to the very principles of the United Nations Charter. It is not only opposed to the principles of the United Nations Charter, but it is opposed to the very Congress ideal and constitutional provisions. I request the Minister concerned to give his deep thought to this matter. I know he is a strong member of the Cabinet and he has got sympathy towards the poor people. The services are constituted in such a way that only one particular community in the old pattern was employed. If this is accepted by the Government, it is going against the principles of the Constitution and it is *ultra vires* of the Constitution. I do not want to go into the details of the problem, because there is nothing which has not been done by this class of people. The Thotis and Talwaris are those who are office-bearers, the village officers in the extreme lower services. When the Government is enhancing the pay scales of I.A.S. and I.P.S. Officers and when the Government is increasing the pay scales of the non-gazetted officers and officials . . .

Sri G. VENKATAI GOWDA (Palaiyam).—I want to know which Government is increasing the pay of I.A.S. and I.P.S. officers.

Sri N. RACHIAH.—Before the introduction of the I.A.S. and I.P.S. cadre, the State Officers were getting a salary of Rs. 800. Now after the introduction of the I.A.S. and I.P.S., they are getting over Rs. 1,000 up to Rs. 1,800. Is it not an increase in their pay scales? Supposing an officer who is an Assistant Commissioner in the State getting Rs. five or six hundred is promoted today, he is entitled to get Rs. 800, the starting pay fixed for an I.A.S. or I.P.S. officer. Is it not definitely higher than what he was getting?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri Rachiah, you may continue after lunch recess. The House will now rise and assemble after half an hour.

The House adjourned for Lunch at Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[**MR. DEPUTY SPEAKER** in the Chair.]

Sri N. RACHIAH.—Sir, what I have been making perfectly clear was why this service has not been considered so far while other services have been recognised. The Constitution provides for equal pay for equal work and at the same time it guarantees equal status to all the citizens of the country. The existence of Thotis and Talwars itself is repugnant to the Constitution and as such it is anti-constitution and it is not proper that such services are continued without paying them any salaries or wages to them. These people have been serving for hundreds of years and I must compliment the Opposition members along with my party people for having been unanimous in supporting this resolution. As you are aware, Sir, our Salary Amendment Bill was passed when the Opposition was walking out and now the Opposition and all the members including, I think, the Cabinet are unanimous about this resolution and as such the non-acceptance of this

resolution will mean that we are accepting untouchability. Untouchability is the worst form of slavery and is the offspring of caste system. The Thoties and Talwars are the main source of untouchability. I do not bother even about their salaries. First what I want from the Minister is that this sort of service should be dispensed with with immediate effect, because, so far as this service is concerned, the Government can appoint any person belonging to any caste. But only people belonging to the Scheduled Castes and Scheduled Tribes and particularly people belonging to Scheduled Castes who are untouchables have been appointed in this particular service and they have been made to serve free of cost; that is to say, gratis. As such I oppose the continuance of this service any longer because any person, or any member or any citizen with self-respect and human dignity will not tolerate this sort of exploitation socially, economically and morally. Therefore, morality, love and the constitutional provision demand that such a resolution should be accepted with immediate effect because these Thotis and Talwars are people who are uncared for. If the Government do not accept this resolution, I am sure the country and the society will blame our Congress Government. I am also sure that every State Government in India and our Prime Minister will not like the continuance of this service. I know the difficulty of the Government. Our difficulty is that we are having 9 crores deficit budget. I am quite aware and the whole country is aware that the Central Government is giving grants, loans and all sorts of financial assistance to the State Governments to implement the Second Five-Year Plan as well as all schemes pertaining to the administration. Why not the Central Government give some grants for this purpose? If the Government is so serious I can suggest one thing. There are officers who are getting salaries above Rs. 500. In the best interests of the lower services and of the poor people the Government should pass an Act to the effect that the officers who get salaries above Rs. 500 should be asked

to forego Rs. 25 or 30 from their salaries in the interest of the nation which is the salary of a Thoty in a village or a taluk. This resolution has been there for the past 25 years. When everything which is in the interest of the poorer sections of the people has been attended to, the Government has not taken into consideration this question which involves the destiny of 30,000 Thotis and Talwars. I, therefore, very humbly request the Minister in charge, the Government and, in particular, all the members of this august House who belong to all groups and parties to see that this resolution is unanimously accepted and that real protection is given to these people who are in the lowest rung of the ladder and who are serving the State with all their loyalty. It is very necessary that their economic and social condition should be improved and therefore I request the Revenue Minister to accept this resolution and give justice, protection and all sorts of encouragement to these people which is long overdue.

With these observations, I support this resolution and I hope the Minister will also accept it.

(Sri G. Anna Rao began his speech in Hindi).

Sri Y. VEERAPPA (Holenarasipur).—Mr. Speaker, the Hon'ble Member knows English or at least if he speaks in Kannada members can understand. We want to know his ideas.

Sri C. K. RAJIAH SETTY (Chiknaikanahalli).—We request him to speak in Kannada.

Sri G. ANNA RAO (Afzalpur).—I shall try to be as clear as possible. I shall use Hindi words instead of Urdu words. (Spoke in Hindi).

Sri G. N. PUTTANNA.—I rise to a point of order, Sir. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಕನ್ನಡ ಬರುತ್ತದೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ ಮರಾಠಿಯೋ, ಹಿಂದಿಯೋ, ತಮಿಳುನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮನ್ನೇನಾದರೂ ಬಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತೇಲಿದ್ದನ್ನು ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನಕ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈಗ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ ಹಿಂದಿಭಾಷೆ. ಅವರು ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡ, ಪರವಾ ಇಲ್ಲ.

[Sri G. Anna Rao then spoke in Hindi.]

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್ (ಸಿಂದಗಿ).—ಅಶೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬೈಯುವ ಕೆಲಸ ಏನಿದೆ, ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೈಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮಾತು ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ. ನಮ್ಮನ್ನು ಅಬ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆೋ ಏನೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. It cannot be taken as a matter of right. ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತೋಟ, ತಳವಾರಿ ಎಂದು ಎರಡು ಪದಗಳು ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Sri MAHMOOD SHARIFF (Broadway).—My friends on the other side objected to Sri Anna Rao speaking in Hindusthani. This question arose in the last Legislative Assembly. While we were at Delhi, a similar point of order was raised. Rajen Babu was in the Chair. Some of the people who did not know the language entered a strong protest that those people who knew English well must speak in English. I happened to speak that day in Urdu. In pursuance of the request made by those who did not know Urdu and also in view of the point of order raised I was asked to speak in a language other than my mother tongue. But the point of order was disallowed and a ruling given to the effect that any member of the House could speak in his mother tongue. Therefore the objection raised by my friends is not tenable. Whatever language a member is going to speak in, I think he must be allowed to say that he is abusing is not correct. It is not very desirable that that word should be used in this House.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I agree.

Sri G. N. PUTTANNA.—It cannot be taken as a matter of right.

Sri MAHMOOD SHARIFF.—I am afraid it is not correct to say that member is speaking abusively.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It has been clarified by the Hon'ble Member Sri Anna Rao.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—My point is that there is no compulsion that a member should speak in a particular language. Sri Anna Rao has participated in the debates speaking in English or Kannada; I think it is better he may keep it up.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I think my friend is right in speaking in Urdu.

[Sri G. Anna Rao continued his speech in Hindusthani.]

Sri B. SHAM SUNDER.—Hindusthani.

[Sri G. Anna Rao continued his speech in Hindi.]

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ (ರೋಣ).—ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ closure ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅದು ಆಗ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದು ನನ್ನ ಭಾಷಣವೇ ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ತೋಡಿ ತಳವಾರರ ಕಷ್ಟದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಆ ಗೊತ್ತುವಳಿಯು ವಿಷಯ ತಾತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಅಥವಾ ಕಾಳು ಹೀಗೆಲ್ಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಯಿ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಿರಾಸೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮುಂಬೈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೋಡಿ ತಳವಾರರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಎಂತು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಏಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ. ಈ ಭೂಮಿಗಳೇನಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಯಾಯ ಬಾತೆದಾರರಿಗೆ, ಒಬ್ಬ ಬಾತೆದಾರನಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ, ಹಲವಾರು ಬಾತೆದಾರರಿದ್ದರೆ, ಹಲವಾರು ಬಾತೆದಾರರಿಗೆ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ಆ ಜಮೀನಿಗೆ ಬರೀ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದಂಥ ತೋಡಿ ತಳವಾರರು ಕೆಲವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರೋ ಇಬ್ಬರೋ ಅಥವಾ ಮೂರು ಜನವೋ ಬೇಕಾದಕಡೆ, ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಜನರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಎಂದರೆ ಗೌಡರು ಮತ್ತು ಕುಲಕರ್ಣಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆಯಾ ಗ್ರಾಮದ ಕಂದಾಯದ ವಸೂಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ವನ್ನನುಸರಿಸಿ, ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಒಬ್ಬರನ್ನೋ ಇಬ್ಬರನ್ನೋ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಂಗಳ ಪಗಾರ ಮಾಡಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಣೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ, ಅಥವಾ ಬಂದರೂ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು, ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸಮಿ

ತಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಬೇಗನೆ ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕು. ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ, ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಬಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಏಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಯಪಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಬಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಕಾಮುಖಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಲಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಒಂದು ಸಮನ್ವಯ ನೀತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಆ ಸಮನ್ವಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಮಿತಿಯು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಏಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಯುಕ್ತವಾದದ್ದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನೂ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಮಾತನ್ನು ಸ್ವೀಕೃತ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಗೂ, ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಗೆ ನನ್ನ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಮೆಚ್ಚುವಾಗಲಿ ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ತರವಾರಿ ನಲ್ಲಿ ಎನೇನು ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತೋ, ಎನೇನು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತೋ, ಅಷ್ಟನ್ನೆಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಜನ ತೋಡಿ ತಳವಾರರ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಮನಸ್ಸು ಮಾಡದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು, ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲರುವವರಿಗೆ, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಡೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಟೇಲ್, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಸ್ವೈಕ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ; ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ನಿಮಗಿರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ದೂರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರಮಾಡಿ, ಅಮೇರಿ ಉಳಿದ ಪರಿಹಾರವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಒಂದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹತ್ತು ಜನಗಳ ಪೈಕಿ, ಗರಾಟೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಉಳಿಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತು ಮೂಕಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವವರ ವ್ಯವಹಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಲಾಣ್ಕಾರವಾ ಅವರು ಉರ್ದುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈಗತಾನೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ "ಘಟ" ಯೋಂಕು ದೋ ಹಿಸ್ತ" ಎಂದು ಒಂದು ಗ್ರಾಹೆ ಇದೆ. ಎಂದರೆ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಯಾದವನಿಗೆ ಎರಡು ಭಾಗ ಎಂದು. ಹಾಗೆಯೇ ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಒಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ; ಅವರು ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು; ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಲ್ಲರು; ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಜನಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಹೂಡಬಲ್ಲರು ಎಂದು ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ವಿಧಾನಸೌಧಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿ ಕೊಂಡು ಮೂರುವಿನ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಏನೊಂದು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೋ ಆ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಈ ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ತೋಟ ತಳವಾರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋಣ ಬದರಾವಣಿಯಾಗಿರುವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೀವು ಅವರನ್ನು ತುಳಿದು, ಅದುಮಿ ಇಟ್ಟು ರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಇವರನ್ನು ತುಳಿದು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರಬೇಕು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಪಾಗಿ, ಹದಯದ ತುಂಬ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಒಟ್ಟುಹೋದ ಮೇಲೂ ರಾರ್ಡ್ ಮಂಟರ್ ಬೇಟನ್‌ರವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರ್ ಜನರರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಆಗ Republic Democratic set up ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮವರೇ ಅದಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದ್ದರಂತೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಜನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು Govern ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಂತರ್ಗತಗಳಿಗೊಂದಿರ ವಂಥ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಬರೆಸಿ ಕೊಂಡು, ಇವೊತ್ತು ಅವರನ್ನು ತುಳಿದಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಇದು ಯಾವಧರ್ಮ, ಯಾವನೀತಿ, ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಯಾವ ನೂತ್ಯಗಳು, ಯಾವ ವೇದಗಳು ಯಾವ ಉಪ ನಿಷ್ಕತ್ತುಗಳು ಇವನ್ನು ಅಪಲಂಬಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

[SRI M. M. PATEEL in the Chair]

4 P.M.

ಕೈಯಲ್ಲಿ ಐದು ಬೆರಳು ಒಂದು ಸಮನಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿ. ಇಲ್ಲಿವಾದರೆ ಇವುಗಳ ಹೈಕಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಬೆರಳು ತುಂಡಾಗಿ ಹೋದರೆ ಆಗ ಆ ಕೈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಅಂಗವಿಹೀನನಾಗು ವನು. ಹಾಗೆ ಅಂಗವಿಹೀನವಾದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬರೆ ಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಪಜೀರ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗಿಗಳು ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲು ಹೊರಟಿರುವಾಗ ಅವರೇಕೆ ಈ ತೋಟ ತಳ ವಾರರ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ತರುವಾಯ ಈ ದಿವಸ ಅದಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪಕ್ಷ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂ ಗವನ್ನೇ ರಚಿಸಿತು; ಹೊಸ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿತು. ಹಾಗೆ ನೂತನ ಸಂವಿಧಾನ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಒಂದಲ್ಲಾ ಎರಡು ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಗಳಾದವು; ನಾಲ್ಕು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಗಳು ಬಂದು ಹೋದವು; ಶಾಸನ ಸಭಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ನೇಮಕವಾಯಿತು; ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೆಳಗಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ಗಳ ನೇಮಕವೂ ಆಯಿತು; ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ 12½ ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ದಿನಭತ್ಯೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗು ತಿರುವ ಮಾಹೆಯಾನ 150 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬ ಧದ ಜೊತೆಗೆ 16 ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಿನಭತ್ಯೆ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂಬ ನೇಮಕವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೂ ಆಯಿತು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಇದೇನು

ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರವೆಂದು ಕೈಬಿಟ್ಟರೋ ಅಥವಾ ಇದೊಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರವೆಂದು ಕೈಬಿಟ್ಟರೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಈ ತೋಟ-ತಳವಾರರ ಮೂಲಕ. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳೋ-ಮಂತ್ರಿಗಳೋ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಗ್ರಾಮ ಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕುರ್ಚಿ-ಮೇಜುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಬಂದು ತಂದಿಡತಕ್ಕವರೂ ಇವರೇ; ಊರು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ತೋರಣ ಕಟ್ಟಲು ಮಾವಿನ ತೋಪಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾವಿನಕೊಪ್ಪನ್ನು ತಂದು ತೋರಣ ಕಟ್ಟತಕ್ಕವರೂ ಇವರೇ; ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಕಂದಾಯ ಕವಳಿಯನ್ನು ವಸೂ ರ್ಪಾಡತಕ್ಕವರೂ ಇವರೇ; ಯಾರಾದರೂ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಹಣವನ್ನು ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಕಾಯತಕ್ಕವರೂ ಇವರೇ; ಪೊಲೀಸಿನವರು ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ಆ ಹಣವನ್ನು ಕಾಯಲು ಈ ತೋಟ-ತಳವಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅವರು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಗೌಡರಮನೆಗೆ ಉಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ; ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ! ಸಮಾಜದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜ ಚಕ್ರವು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಅದು ಸದಾ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತಿರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗಗಳೂ ಒದ್ದವಾಗಿರಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜಚಕ್ರದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಭಾಗ ಸಡಿಲವಾಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅಂಥ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪಘಾತವಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಬೌದ್ಧಿಕ ತಪ್ಪುವಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. “ನಾವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮತಾ ವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಲ್ಲರ ಜೀವ ನವನ್ನೂ ಒಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರಿಗೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೇಣು ಭಿತ್ತಿ-ಹಿಡಿ ಅನ್ನ ಮತ್ತು ನೆರೆ ಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಾರಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಏಕೆ ಈ ತೋಟ-ತಳವಾರರನ್ನು ಹೀಗೆ ತುಳಿದು ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಅಧೋಗತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಅವರಿಗೇನು ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಓಬ್ಬರಾಯನ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಒಂದು ಮಾಮೂಲಿನ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಿಠಾಸೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಲ್ಲುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ನೂರಾವರ್ತಿ ಕಣಗಳಿಗೆ ಹೋದರೂ ಒಬ್ಬರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಯದ ಕಾಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕಣಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಮನೆಗೆ ಬಾ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಗೆ ಹೋದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗಿ ದ್ದಾರೆ-ನಾಳೆ ಬಾ ಎಂದು ಹೇಳಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಮಿಠಾಸೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂಭಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ಕೇಸನಾದರೂ ಹಾಕಿದಾರೆಯೇ ? ಮೊನೆ ತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಫೀಸನ್ನು ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ಹೊರಡಬೇಕೆನ್ನುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ 16 ಜನ ತೋಟ ತಳವಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಅವರ ಅಹವಾಲನ ಬಗ್ಗೆ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)
ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಹೋದಾಗ “ಎನಯ್ಯ ನನಗನ್ನೇನೂ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳೇ ಇಲ್ಲವೋ?” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ

Sri M. P. PATIL (Minister for Revenue).—I have not said these things.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದವರು ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಾಫೀನನ್ನು ಇಣ್ಣೆಕಟ್ಟೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದವಂತರ

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ದೈವಿಸಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆನು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು 1,000ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ 1,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದದ್ದನ್ನು 1,500 ಕ್ಕೂ ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೌಕರರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಸಂಬಳವರ ಬೇಕು, ಭತ್ಯೆ ಕೆಲವರಿಗೆ 75 ರೂಪಾಯಿಗಳಿರಬೇಕು, ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಿರಬೇಕು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ 35 ರೂಪಾಯಿಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಎಂದೆಂದೆ ಏಚಾರಗಳನ್ನೋ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಏಚಾರ ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕನಕರ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪಕ್ಷ ರಾಮರಾಜ್ಯ-ಗ್ರಾಮರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತ ಅಂಥ ಗ್ರಾಮರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಳಹದಿಯೊಪಾದಿಯಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ತೋಟ-ತಳವಾರರ ಏಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೇಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಅದು ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮದ ಜನರಿಗಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗಾಗಲೇ ಪಚೇಲಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇವರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಪಚೇಲಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳು ಬಿಳಿ ಪೇಟೆ ಸುತ್ತುಕೊಂಡು ಜಾವಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹಣವಸೂಲ ಮತ್ತೊಂದು ಮಗದೊಂದು ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ತೋಟ-ತಳವಾರರ ಮೂಲಕವೇ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಒಂದು ಬೈಯನಬೇಕು-ಅದು ಎಲ್ಲ ಮಾರಾಟ ವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆದಾದರೂ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು “ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಆ ಬಾಬಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡೋಣ, ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡೋಣ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲಾ ಆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾರು ವಸೂಲಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕವರು! ಹಾಗೆ ಯಾರು ತಿರುಗಿ ಕಾಸಿಗೆ ಕಾಸನ್ನು ವಸೂಲಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದೊಪ್ಪಿಸಿದರೋ ಅಂಥಾ ತೋಟ ತಳವಾರರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲ! ಇದು ಯಾವ ಧರ್ಮ, ಯಾವ

ವೀತಿ! ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಲು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ “ನನಗೆ ರವಿನ್ಯೂ ಶಾಖೆ ಇರಲಿ, ನನಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆ ಬೇಕು, ನನಗೆ ವಿದ್ಯಾಭಾಷೆಯಿರಲಿ” ಎಂದು ಕಿತ್ತಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪೋಲಿಸ್ ಪೊಲೀಸರೂ ಆ ತೋಟ-ತಳವಾರರ ಒಂದು ದೊಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಯಾವ ವಸೂಲಿಗಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಪಾರ್ಷಿಯ ಹಾಜರಾತಿಗಾಗಲೇ ಪಚೇಲಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳು ಅವರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನಿದ್ದರೂ ಪಚೇಲಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಇಂಥ ಫರಾಸಿ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕರೆತರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಅನಂತರ ತೋಟ-ತಳವಾರಿಗಳು ಆ ಜನರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆತರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯ ಬೇಕೆಂದರೆ ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಅವನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು ತೋಟ-ತಳವಾರರು ಹಿಡಿದು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಸಮತವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮರಾಜ್ಯ ರಾಮರಾಜ್ಯ ವೆಂಬ ಶಬ್ದಗಳು ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆದರಲ್ಲಾ ಆ ತಿರುಕನ ಕನಸಿನಂತೆ ತಿರುಕನು ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟಿದಂತೆ ಇವರು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವ ರಾಜ್ಯವೂ ಸಹ ಒಂದು ಕನಸಿನ ರಾಜ್ಯವೇ ಸರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಿ, ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಆ ತೋಟ ತಳವಾರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗೌಡ ಹೇಳಿದನೆಂದರೆ ಇವರು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೇಗಿಲು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವ ರೈತನ ನೇಗಿಲನ್ನೇ ತಡೆದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಧೈರಕಾಯಿರಾಗಿದ್ದರಂತೂ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವೇ ಆ ರೈತನೇನಾದರೂ ಕೋಪದಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು ಬಿಡಿದರೆ ಇವರು ಏಟುಗಳನ್ನು ತಂದು ತಪ್ಪಿಗೆ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಇವರ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ! ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರಿಗೆ ಏನು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ! ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು; ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪೊಲೀಸಿಜರ್ ಕೋಡನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದರು; ಇಂಡಿಯನ್ ವೀನರ್ ಕೋಡಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಈ ಆಡಳಿತಪಕ್ಷ ಏನೇನೋ ಅಸಾಧ್ಯವಾದಂಥ ಬದುಕುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದಂಥ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ತೋಟ-ತಳವಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೊಂದು ಅನುಕೂಲ ನೀಡುವಂಥ ಮನೋದಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಲು ಏಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿ ಕಡೆಗೆ ನೀವು ಕಟ್ಟುವಂಥಾ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಈ ಬಡಪಾಯಿಗಳ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಇವರ ಸಶಾಸನದ ಮೇಲೆ ಇವರ ಗೋರಿಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಬೇಡಿ. ಈ ಶಿಬ್ಬಂದಿ ಮಾಯವಾದಮೇಲೆ ಆ ನಿಮ್ಮ ರಾಮರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ಗ್ರಾಮರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ಯಾರು ಕೇಳಬೇಕು! ನಿಮ್ಮ ಹೊಸ ಕಲ್ಪನೆಯ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿಲ್ಲವಾದರೆ ರಾಮರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಹನುಮಂತ ಜಾಂಬವರು ಸಮಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಎಗರಾಡಿ ಉಳಿವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಹಾಳು ಮಾಡಿದಂತಾ

ದೀತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಹಾಕತಕ್ಕ ನೀತಿಗಳೂ ಸರ್ವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾದಂಥಾದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನುಕೂಲ ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಆಯಿತೆಂದು ಜನ ಕೇಳಿ ದರೆ ಇಂಥ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿ ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೀರ್ತಿ ಆದರಿದೆ! ಇವರ ಹೆಸರು ಶಾಸನ ಕಡಿತಲ್ಲ ಅಚ್ಚಿಯದೆಂತೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಜನರು ನೈರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಜನರು ಅವರ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ತೋಷ-ಧತ್ರ-ಕೇ-ಕುಂಚಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನು ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಇವರಾದರೂ ಸಹ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಎನು ನೀವು ಅಪ್ಪೊಂದು ಹೊಗಳಿ ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆಯ ಬೇಕೆಂತರೋ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಹಾಗಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ. ಅವರು ಮದ್ದು ಕೊಟ್ಟು ರೋಗ ವಾಸಿಮಾಡಿದರೂ ಆ ಮದ್ದಿನ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ-ಡಾಕ್ಟರ್ ಪಾರ್ಥ ಸಾರಥಿಯವರು ರೋಗ ವಾಸಿಮಾಡಿದರೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ನಿಜ, ನಿಮ್ಮ ಈ ಭಾಷಣವೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ರೆಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಭುತ್ವ ದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪಚೀರ್, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳಿಗೆ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು ತಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೇ ತೋಟ ತಳವಾರರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಗಳನ್ನೂ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ವಾದದ್ದು.

ಈ ನಿರ್ಣಯ ತರುವಾಗ ಬರೀ ತೋಟ ತಳವಾರ ರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತ್ರ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನೀರು ಗಂಟೆಯನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ನೀರುಗಂಟೆಗೂ ಇದೇ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಅದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತಿನ ದಿನ ಕಂತೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವನೂ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಕೊಟ್ಟರೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಬರೀ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಸಹ ದುಸ್ಥಿರವಾಗಿದೆ. ಬೈರೆಗಳೆರಡರು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಹಾಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎರ ಹೇಳು ಇರಬಾರದು. ಅಸಂತೋಷ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಏನೇ ಆಗಲಿ, ನೋಡಿ ಕೂಗು ಗಿರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಲೇತೇ ಎನ್ನುವಂತೆ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಆಗಿದೆ. ಈಗತಾನೆ ಒಂದು. ತಂತಿ ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಗೌಡರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರೋ ಧೂಷಿತಿ ಆದ ಮನುಷ್ಯರು ಅವರಿಂದ ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈಗತಾನೆ ಅದನ್ನು ಒದಿ ಇಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಇನಾಂಕಿ ಜಮೀನು ಎಂಥಾದ್ದು ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲ ಒತಿಕಾಕ ಕೂಡ ತತ್ತಿ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ, ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಪಚೀರ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಭಾವನೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕಂನಾಯ ವನೂಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಬೇಗಗೆ 6 ಗಂಟೆಯಿಂದ ನಾಯಂಕಾಲ 6 ಗಂಟೆ, ಇಲ್ಲವೇ ರಾತ್ರಿ 10 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಪಚೀರ್ ಶ್ಯಾನು ಭೋಗರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇವರು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಆ ದಿವಸವೆಲ್ಲಾ ಉಪವಾಸ. ಕಡಲೆಗಿಡ, ರಾಗಿತನೆ ಯಾವುದು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕಂಬಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಬರಿಸಿ

ಕೊಂಡು ತಂದು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಧ ವಾದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು. ತಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಈ ಕೆಳಗೆ ಮೇಲು ಭಾವನೆ ಇರಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ತೋಟ ತಳವಾರರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಗಿ ಯುವುದರೊಳಗೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸಭೆ ಮುಂದುವರಿದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಬಂಡಿತ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಅಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಸಾಹಿಬರೂ ಜನ ತೋಟ ತಳವಾರರ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗತಕ್ಕ ಕಾನೂನನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ—ಮೊದಲನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಆಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು, ಎರಡ ನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಅರ್ಧ ಆಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲದೆ—ಇನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಅವನು ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ, ನೀವು ಹೀಗೆಯೇ ಇರುತ್ತೀರಿ. ತೋಟ ತಳವಾರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆ ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಿ, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶಿವಪ್ಪ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಅವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಭಿ ಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲೇ ಮಾತನಾ ಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿ ಕಲಿತ ಮಂದಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಆಡುವ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಜಾಸ್ತಿ ಆದೀತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಇವೊತ್ತಿನದಲ್ಲ. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ವಾದ ಮಾಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಾಗ ಲಾರದು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಂಶ ಏನೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಇದ ರಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಭಾಷಣದ ಸರಣಿಯೇ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಭರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳ ತಕ್ಕ ಒಂದು ರೀತಿ ಅವರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿ ದರೆ ಅವರು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದ ಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಾದರೂ ಸಹ ಇದು ಅಪ್ಪೋ ಮುಖ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ)

ಮಾವ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಿರಾಸೆ ಎಂದು ಏನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದು ನಾವು ನೋಡುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪಾವತಿಯಾಗದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿ? ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನ ಬಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ನಾನಿಲ್ಲ ವಾದ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತೋಟ ತಳವಾರರು ಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಆದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ನೂಟಿಸಿರುವಂತೆ ತೋಟ ತಳವಾರರುಗಳಿಗೆ ಮಿರಾಸೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರಿಗೂ ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಮಿರಾಸೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಈ ವಾದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇದರಿಂದ ಎರಡುಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಬೀಳಬಹುದು. ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಅವರೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ವಿವರವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಸಭೆಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಇದನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ವರ್ಷವಾದರೂ ಸಹ ಈ ಹಣಕಾಸಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆ ಪ್ಲಾನ್ ಆಯಿತು, ಎರಡನೆ ಪ್ಲಾನ್ ಆಯಿತು, ಮೂರನೆ-ನಾಲ್ಕನೆ ಪ್ಲಾನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ಲಾನಿಗೂ ಸಹ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ರಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಆಗಿ, ಕೊನೆ ಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೋ ಅವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಬಹುತೇಕ ನಮ್ಮ ಆಶೆ ಸರಾಸರಿವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಆದಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೇ ಇರಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆದಾಯವಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದಷ್ಟು ಭಾಗ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು. ಅಥವಾ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೂಡತಕ್ಕ ರಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏರಿಸಿ, ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಸ್ ಹಾಕಿ, ಕರೆಕ್ಷ್ ಸೆಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಆ ಉತ್ಪನ್ನದಿಂದ

ಆದರೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದು. ಅಮೇಲೆ ತೋಟ ತಳವಾರರ ಕೆಲಸಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಪಾಗ್ರತೆ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನಾದರೂ ಸಹ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡದೆ ಜರೂರಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇವಲ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿತೂಗಿದ ಮೇಲೆ ಬಗೆಹರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದಕ್ಕೇ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕು, ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯರ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಆದರೂ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಈ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[Sri B. L. Narayanaswamy spoke in Telugu.]

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU (Cubbonpet).—The point is whether his speech will go into the proceedings of this House, whether anybody would be able to properly translate it and put it down correctly.

ಸಭಾಪತಿಯವರು (ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾತು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—That must be recorded properly and it must find a place in the proceedings in correct form. While the Chair and this House have the right of hearing any Hon'ble Member in a different language, the speech should also be recorded properly and correctly in some form or other. That is my chief purpose in raising this point. Is there anybody to interpret it and record it properly and correctly?

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿವಿಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದುದನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧಿಕೃತ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಮುದ್ರಿಸಲು ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು)

ಡಾ|| ಟಿ. ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ.—ಅವರು ಅಂಧ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅಂಧಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೇರಿಸಬಾರದು. ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಅಂಧರಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಅಂಧಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕಾದರೆ, ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಅವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಅಂಧಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಕ್ಕವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ತೆಲಗು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು).

(Sri D. T. Seetharama Rao rose.)

Sri G. VENKATAI GOWDA.—This resolution has been sufficiently discussed Sir.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದರ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಈಗಾಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್ (ಭದ್ರಾವತಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವ ಈ ಠರಾವನ್ನು ನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ನರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನೆಳೆಯಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. “ಸಾದತ್ತಿಗೆ ಹೊರೆ ಹಾಸಿ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಈ ಬದನಾಕರರಿಗೆ ಹೊರೆ ಹೆಚ್ಚು. ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನ ಶಿನ್ನು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಮ್ಮ ಈ ಮಿರಾಸೆ ಪದ್ಧತಿ. ಹಿಂದೆ ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದವಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬಿಷ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಜನ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಧರ್ಮದ ಕಾಲವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಆ ಧರ್ಮದ ಕಾಲವಿಲ್ಲ. ಕೋಟಿ ತಳವಾರರನ್ನು ತಮಾಷೆಯ ನಲ್ಲ ತಲನಗಳಿಗೂ ಸಾಡುತ್ತಿಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜನರು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಳು ದವಸವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಏನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ನರ್ಕಾರದ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಂಘಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳವರು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಡುತ್ತಾರೆ. ಪಟೀಲ್ ಶ್ರಾನುಭೋಗರೂ ಸಹ ಒಂದು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಸಾಂಘಿಕ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಅವರನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸತಕ್ಕ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ನಡೆಯದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿದೆ. ನರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ವಾಸದ ಮನೆಗಳು ಬೇಕು, ಅದು ಬೇಕು, ಇದು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನರ್ಕಾರದವರು ಆ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಅಥವಾ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹುಡ್ಡೆಯಲ್ಲರ ತಕ್ಕವರು ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಘ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ; ಒಂದು ಕೂಗು

ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ಕೂಗು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ಪಕ್ಷ ಪ್ರತೀಪಕದವರಲ್ಲರೂ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

4-30 P.M.

ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ನೂಟಿಸಿರುವಂತೆ ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈಗ ಸೇರು, ಮೂರುಸೇರು ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಮಿರಾಸೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಿರಾಸೆ ಬಾಬತು ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಹಣವನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ; ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ಏನೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮವಾಗಿ ಯಾರೂ ಮಿರಾಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಉಳಿದರೆ ತಮಗೆ ಅಷ್ಟು ಸಾಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಡಜನರ ಬಳಿ ದೊಣ್ಣೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ದೊಣ್ಣೆಯ ಹೊಡೆತವನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ತಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಅವರು ತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದು ಹೊಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ—ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಅವರು ಯಾರ ಮೇಲೂ ಕೈಮಾಡಿಲ್ಲ—ಆಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಡುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇವರು ಒಂದು ಕನಿಷ್ಠವರ್ಗ, ಅನ್ಯತ್ಯತಾವರ್ಗ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೌಕರವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕನಿಷ್ಠ ಮನುಷ್ಯ ಅಥವಾ ಅನ್ಯತ್ಯತಾವರ್ಗ ಎಂದು ಇವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರ ಎಲ್ಲವರ್ಗದವರಿಗೂ ಇರುವಂತೆ ಈ ತೋಟ ತಳವಾರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಆ ತರಹ ಸಂಘಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಇವರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಚ್ಛಿರುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ—ಈ ರೀತಿಯ ನಿರ್ಣಯ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಬಂದಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನರ್ಕಾರದವರು, ಈ ತೋಟ ತಳವಾರರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸದೆ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಬಾರದು, ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ|| ಎಸ್. ನಾಗನಗೌಡ (ಹೊಸಪೇಟೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ, ಉಳಿದವರಿಗೆ ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಆಗದೆ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಿಂದಿನ ಮದರಾಸು ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರು. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತ ಇರುವ ವಿಷಯ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಡಾ|| ಎಸ್. ನಾಗನಗೌಡ.—ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ ನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಷಯ.....

Sri B. SHAM SUNDER.—Sir, I move a closure.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರಡ್ಡಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ).—ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾದುದರಿಂದ ಇದರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ closure motion ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವು ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಓಣಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

The question is :

“That the question be now put.”

The motion was adopted

Sri M. P. PATIL.—The Hon'ble Member Sri Channabasappa who was standing on his legs when the closure motion was moved may be permitted to offer his views.

Mr. CHAIRMAN.—The Hon'ble Member Sri Channabasappa.

Sri C. K. RAJAI AH SETTY.—When a closure motion is moved and accepted by the House, can a new member be allowed to speak in this House ?

Sri M. P. PATIL.—Even though a closure motion is moved, if any member was standing on his legs at the time when the closure motion was moved, that member is allowed to speak and no new member is allowed to speak. That is the practice.

Sri Y. VEERAPPA.—Rule 154 of the Rules of Procedure may be seen in this connection.

Sri B. SHAM SUNDER.—Before the Hon'ble Member began to speak I had moved the closure motion. So after the closure motion is adopted by the House nobody should be allowed to speak since the motion has been carried.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಈಗಾಗಲೇ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಾರದು. ನಾನು ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾ ವಿಷಯ ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮತ್ತು ಅಜಿತ್ ಟಿಪ್ ಕಾನ್ಸಿಲ್ ಮುಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ನಿರ್ಣಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಮೋಷನ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನಾನಾ

ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇತರೇ ಗ್ರಾಮಾದಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರಲ್ಲ. ಪಜೀಲ್ ಶ್ಯಾಮ ಭೋಗರುಗಳು ಅವರುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ವಂತಪಾರಂ ಪರ್ಯವಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾ ವಿಷಯವೂ ಪದೇ ಪದೇ ನಾನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. 1943ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ತೋಟ ತಳವಾರರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಯಮ ಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶೇಷಾದ್ರಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಪ್ರಜಾಧಿಕಾರ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅದೆ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನರಾಮಯ್ಯನವರೂ ಮತ್ತು ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ನೇರಳೆ ಮಾದಯ್ಯ ನವರೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರೂ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಮಿರಾಸೆ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುತ್ತಿರುವುದರ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಿರಾಸೆ ಸಲ್ಲುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿ ದೆಯೇ ಏನಾ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಆಗಿಯೇ ತೀರಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದರು.

ಅದರ ಮೇಲೆ 1945ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಿರಾಸೆಯನ್ನು ತೋಟ ತಳವಾರರು ಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಾಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಟಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಮಿರಾಸೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕ ವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. 1955ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಾರಣಪ್ಪನವರೇ ಇಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿದ್ದರೆಂದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಆಗ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು ; ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಉತ್ತರಕೊಡುವಾಗ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರಿಗೆ ರವೆನ್ಯೂ ಫೋರ್ಡ್‌ಫೋಲಿಯೋ ಸೇರಿತೆಂದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಆಗ ಅವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಎಡೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾದಮೇಲೆ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರ ವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯೇನಿದೆಯೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಅಖಿರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ ನವರು ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ :—“ ನಾನು ಅಖಿರಾಗಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸುತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.” ನಾಲ್ಕನೆಯ ಏಪ್ರಿಲ್ 1955ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು 2½ ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಇದು ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಒಂದು ರೂಪವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಈ ದಿನ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಪುನಃ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ

ಬಂದಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಒಂದು ಅವರಿಗಿರುವ ವಂಶಪಾಠಶರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನಿಡಿಯೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಎರಡನೆಯದು ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು. 1943ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದರೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 23 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರ್ತಾಗುತ್ತವೆಂದು ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡಿದಮೇಲೆ 1955ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಬಳಗಳಿಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆಂದು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂಲತಃ ಅವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಡುವುದು ಧರ್ಮವೆ, ಅಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದೇ ಈಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಹಿಂದೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಾರಾಬಲೂತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದ್ದಾಗ ನಾವೇನೋ ಬಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. 1957ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ನಾನಾ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನಮಾರ್ಗದ ಥೋರಣೆ, ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಯ ಥೋರಣೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿತ್ತಿರುವಾಗ ತೋಟತಳವಾರರು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇನೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಗಮನ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆ ಕಡೆ ಹರಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಯನಿಷ್ಠೆ ಇವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಾದವಿವಾದ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರುವುದು ಎರಡು ಕಷ್ಟ. ಹಣದಕಷ್ಟ ಒಂದು, ಎರಡನೆಯದು ಇಷ್ಟು ಜನಗೂ ಕೆಲಸಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂಬುದು. ಹಣದ ಒಂದು ಅಭಾವದ ದೆಶೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಡದೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಶಾಸನಕ್ಕೆ ಕೂಡ ವಿರೋಧ, ನಾವೀಗೊಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರವೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಲ್ಲ. ತೋಟತಳವಾರರು ಪುರ್ಯೆ ಚೈತ್ರಂ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಅಲ್ಲ, ಕೆಲಸಬಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿದೆ, ಅದು ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸಾಕೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿದೆ, ಅದೇ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಪನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು, ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ತೋಟತಳವಾರರು ಮಾತ್ರ

ವಲ್ಲ, ಪಚೇಲಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಂಗಡದೊಳಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ತ್ರಿಶಂಕುಸ್ಥಗವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರೆಂದು ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿ ಯಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವರಮಾನವಿಲ್ಲ, ಸಂಬಳವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲರಿಗೂ ಇರುವ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಯಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ತೋಟತಳವಾರರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಇಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರೆಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರೆಂದು ಭಾವನೆಮಾಡಬೇಕು. ಬಾಕಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೋ ಆ ರಕ್ಷಣೆ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸಲ್ಲುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವತ್ತೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ವರ್ಷ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲ ಸಭೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವಿದೆ, ವಾಸ್ತಾಂತವಿದೆ, ಅದರ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವಿದೆ, ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಬಹುಶಃ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಮನಸ್ಸಿದ್ದು ಆ ರೀತಿ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಇರುವುದು ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ. ಈ ಸಭೆಯೊಳಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದೇನು ಥೋರಣೆಯನ್ನು ತಾಳಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಏನೂ ಶಿಕ್ಷಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಧರ್ಮವೆಂದು ಕಂಡುಬರುವುದರಿಂದ, ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಕಂಡುಬರುವುದರಿಂದ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವೆಂದರೂ ಹಿಂಜರಿಯುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಹಿಂಜರಿಯುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೋಪಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ವಂಚನೆಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡದಿರುವುದು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ. ಈ ವಿಷಯ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಹಣದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನೌಕರರನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬಹುದು, ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು ಬಹುದು. ಕಡಮೆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವೆಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಧರ್ಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ವೇತನಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಆಪ್ತೇನೂ ಕಷ್ಟವಾಗಲಾರದು, ಆಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ತರಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದು ನೀತಿಗೆ ವಿರೋಧ, ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10-15 ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂಥ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಅಂಗೀ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)
ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ; ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಅದರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ಆದರಲ್ಲೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ಅಭಿನಂದನೀಯವಾದ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನನ್ನ ಅರಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಉಳಿದಿರುವುದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ ನಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಬೆಂಬಲ ಅಪರಿಮಿತ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣವಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ಮಹತ್ವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ದೂರಕಿರುವುದರಿಂದ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಸೂಚನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದ ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟೇಲರು, ಶಾನುಭೋಗರು, ತೋಟಿಗಳು ತಳವಾರರು ಎಲ್ಲರೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ರೆಮಿಡಿ ಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಪೀಸ್-ಮೀಲಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಧಾನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಮಿಷನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೀಗೆಯೇ ಒಟ್ಟರೆ, ಈ ವಿಷಯ 3-4 ವರ್ಷ ಮೂಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಅದೂ ಸರಿ ಯಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಮುಂದೆ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ, ತೋಟಿ ತಳವಾರರ ಸ್ಥಿತಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತ ಮವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು. "ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಭಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶ ಕೊಡಿ. ವರಮಾನ ಕೊಡಿ, ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ." ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ, ಏನು ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಆ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತಾಪ್ತ ಆಗುವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಇದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

Sri T. PARTHASARATHI.—Sir, on a point of clarification. ಈ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಮುಂದೆ ಗ್ರಾಮ ನೌಕರರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಂತಪಾರಂಪದ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗೆ, ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಾ ರೋಚಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ವಂತ ಪಾರಂಪದ್ಯ ವಾಗಿ ಬಂದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ (ಚಳ್ಳಕೆರೆ).—ಮಹಾರಾಜರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳೇ ಹೋಗಿವೆ. ನಾವೂ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಭಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.— Sir, I want to move an amendment to this resolution.

Sri Y. VEERAPPA.—Sir, I rise on a point of order. I want to know whether it is in order for the Hon'ble Member to move an amendment at this stage.

(Sri A. V. Narasimha Reddy rose to explain.)

Sri B. SHAM SUNDER.—Let the Chair explain.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—Straightaway the Chair cannot explain. I have a right to reply.

Sri B. SHAM SUNDER.—Please resume your seat.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—It is not for you to dictate.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂರಬೇಕು ಚೇರ್ ರೂಲಿಂಗ್ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ತಾವು ತಾವೇ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಆಡೆಸ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅದನ್ನು ಅರೋ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

Sri Y. VEERAPPA.—Sir, we are here to know the procedure and to protect the high traditions of this House.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ತಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ವಿರಸ್ತನವರೆ, ತಾವೂ ಕೂರಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು. ದಯವಿಟ್ಟು ಶಾಂತಿ ವಹಿಸಬೇಕು.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Shall we take this as the ruling of the Chair?

Sri Y. VEERAPPA.—You may commit the same error again and again.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿಂತಿರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಭೆಯ ಭೂಷಣಕ್ಕೆ ಗೌರವ ತರುವಂತಹುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು.

Sri Y. VEERAPPA.—We give all respect to the Chair, but let us not repeat the same error. Therefore, at this stage let us know under what provisions of the Rules of Procedure the Chair is allowing the Hon'ble Member Sri Narasimha Reddy to move his amendment. Tomorrow I may make the same error. So, we are here to protect the high traditions of this House.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಪ್ರೊಟೆ ಕ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡಬಹುದು.

Sri Y. VEERAPPA.—We are all educated people and we know how to understand the Rules of Procedure. We should, therefore, like to know under

what provisions of the Rules of Procedure the Chair is allowing him to move the amendment.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—I rise on a point of order, Sir. It is I who has tabled the amendment and my friends on the other side have raised a point of order. The Chair was pleased to give a ruling permitting me to move the amendment and thereafter my friends on the other side are not only trying to question the ruling of the Chair but are also casting reflections on the understanding of the Rules of Procedure by the members of this House as well as by the Chair.

[*Sri Y. Veerappa rose*].

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—I am not going to yield.

Sri Y. VEERAPPA.—It is not a question of yielding.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂರಬೇಕು. ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಉಭಯ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಮನವಿ ಮಾಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಚೇರಾಮನ್ ನಿಂತಾಗ, ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರೇ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು ಈ ತರಹ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಶೋಭಾಯಿ ಮಾಡುವಲ್ಲ. ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Sri Y. VEERAPPA.—Under what provision...

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದರೂ ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಜರುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

Sri B. SHAM SUNDER.—The Chair had asked the Hon'ble Minister to reply. I do not know how an amendment could be moved now.

5 P.M.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—I have not yet completed the point of order.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಉಭಯ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿಂತಿರುವಾಗ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದನಂತರ ತಮಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಆ ರೀತಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿರಬಹುದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—I was submitting to the Chair that it had given a correct ruling. Under rule 169 of the Rules of Procedure of this House, the Speaker has the power to

suspend any rule and allow a member to move an amendment.

Dr. T. PARTHASARATHY.—Has the Chair permitted the Member to move the amendment? There is the procedure of the House.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—The Chair having permitted to move the amendment...

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—He is clarifying the ruling given by the Chair. It is not his duty.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಅವರ ಪ್ರಾಯಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ಗೆ ಪೂರ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದನಂತರ ಇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ (ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಯಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ನ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇರುವ ವಿಷಯವೇ ಅದು.

Sri T. HANUMIAH.—I rise to a point of order, Sir.

Sri B. K. PUTTARAMIYA.—On a point of order already raised, he cannot raise a point of order. I want a ruling whether a point of order can be raised over a point of order already raised.

Sri M. C. NARASIMHAN (Kolar Gold Fields).—I want a little clarification.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—I am not yielding.

Sri M. C. NARASIMHAN.—I am not referring to...

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—The Chair was pleased to say that he did not call upon the Hon'ble the Revenue Minister to reply to this resolution. But we all heard the Revenue Minister being called to reply. I just want a clarification whether the Revenue Minister was called upon to reply or not.

Sri M. P. PATIL.—The point is this. After the closure motion is moved the discussion is over and the mover of the resolution has to speak and afterwards the Minister has to reply. Calling upon me to speak does not arise at this stage, but only after the close of the debate.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹದಿನೈದು ಸಲದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇಕೆ ಈ ತರಹ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ನನಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಗೂ ಮಾತನಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ|| ಬಿ. ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ.—ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ನ ಮೇರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(Sri B. K. Puttaramiya rose)

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ ನವರು ನಮ್ಮ ಸಭೆಯ ಹಳೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವಂತಹವರು. ಅವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯ ಕರಾಪಕಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನವಾಗಿದೆ. ಅವರೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಈ ತರಹದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

(Sri T. Hanumiah again rose)

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಹನುಮಯ್ಯನವರು ಕೂರಬೇಕು. ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಅವರ ಸ್ಪೀಚನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ ತಾವು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ನು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವು ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರ ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು?

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—If Hon'ble Members have patience, I will be able to say.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿಯವರಿಗೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಈಗ ಅವರ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದನಂತರ ಇನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ರಿಗೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Sri V. SRINIVAS SHETTY (Coondapur).—There is no amendment before the House.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—Rule 107 refers to amendment to a resolution. It says that any member desiring to move an amendment to a resolution shall give notice at least three clear days before it is to be moved and the Secretary will circulate for the information of the members. I only wish to know whether such a procedure has been followed. The second point is, the Chair has got power to suspend a rule. For suspension of a rule a member must move a motion and it must be adopted by the House. Then an amendment could be moved for discussion in this House. The Chair may kindly give a ruling in the matter.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ರೂಲು 107 ರ ಪ್ರಕಾರ ರೂಲನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸ್ಪೀಕರ್‌ನವರಿಗೆ

ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅದಕಾರೂ ಇದನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, I want to know as to who has moved for the suspension of the rule. Nobody has moved for the suspension of the rule and I do not understand how Sri Narasimha Reddy can be permitted.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರೂಲ್ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಇದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೋ ಆ ಸದಸ್ಯರು ಹೌದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಯಾರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

*Dr. T. PARTHASARATHY.—Sir, you said you had permitted Sri Narasimha Reddy to move the amendment. Then again, you are taking the consent of the House to approve the suspension of the rule. I raised a point of order but you did not give me a chance to speak. Several points of order have been raised and they are not yet disposed of. I am in great confusion.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Rule 169 which pertains to suspension of rules reads like this :—

“Any member may, with the consent of the Speaker, move that any rule may be suspended in its application to a particular motion before the Assembly and if the motion is carried the rule in question shall be suspended for the time being.”

Here, I do not think any member has made a motion to the effect that this rule may be suspended. So, the motion must be made and then the Speaker may give consent or may not give consent. If the Speaker gives the consent, then it is open to this House to give permission for the suspension or not. Under these circumstances, I request the Speaker to give a ruling keeping this in mind.

*Sri M. C. NARASIMHAN.—Mr. Speaker, Sir, substantiating what my Hon'ble friend said, since there is no motion before the House, it is not proper to call upon Sri Narasimha Reddy to move the motion. You have called upon him to move the amendment. I want to know as to what happened

SALARIES TO THOTIS AND TALARIS

to the proceedings so far recorded. Is it recorded or is it to be deleted? I submit that the proceedings up till now, that is, calling upon Sri Narasimha Reddy and also calling upon the Revenue Minister, should be expunged from the proceedings because they are contrary to the proceedings.

Then, rule 169 is the only rule under our Rules of Procedure, which empowers suspension of any rule. This rule does not give automatically power to the Speaker to unilaterally suspend the rule. It is only when a member—obviously, a member does not include the Speaker—moves for the permission of the Speaker. So, with due respect, I would say that your ruling will not be correct. Under these circumstances, there is no question of a ruling being given as my Hon'ble friend contended. The only thing that is left now is to see that no amendment is allowed to be moved by Sri Narasimha Reddy since there is no motion by any member requesting your concurrence for the suspension of the rule; there is no such motion; so, the question does not arise. The only alternative is to close the debate and ask the Revenue Minister to reply to the debate. There is no question of any member moving any amendment.

Sri B. VAIKUNTA BALIGA (Minister for Labour and Legal Affairs).—Sir, may I beg to take possession of the House and say a few words by way of clarification? Sir, when Sri Narasimha Reddy was moving the amendment, the Chair was pleased to say that the Chair was permitting and the ruling that has been given was questioned. In the first place, Sir, it is entirely wrong on the part of any member, whatsoever, to question the correctness of the ruling and then say that the ruling should have been given this way and so on. Taking that simple position, Sir, when the Chair has been pleased to give a ruling that the Hon'ble Member Sri Narasimha Reddy was permitted by the Chair, thereafter.....

Sri B. SHAM SUNDER.—On a point of order. Before the Chair allowed the amendment, I raised a point of order that it should not be allowed. That point of order should be decided first.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ನೀವು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಾನು allow ಮಾಡಿ ದ್ದೇನೆ. ಅದಕಾರಣ ಈ ರೀತಿ ನೀವು question ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

(The Hon'ble Minister for Law rose)

***Sri K. HANUMANTHAIYA** (Ramanagaram).—The Hon'ble Law Minister will bear with me for a minute. All this discussion, I understand, is on a matter of interpretation of the rule. Therefore, if you correctly state what you have said and what the ruling is and under what rule, every doubt will be solved. Because Members are still discussing the point, let us take that a ruling has not yet been given and also because every Member of this House ought to be convinced about the soundness of the ruling. I request the Law Minister who is a very learned friend of mine, not to take a stand on, what is called, the simplicity of the Speaker's ruling. Suppose the Speaker's ruling is not based upon any rule or convention or is in contradiction with the rule or convention. Then, it cannot be, in the very nature of things, a ruling. It is, what is called in the legal language, *ab initio void*. Therefore, any member on this side of the House or the other side would seek clarification of the position. In the matter of obeying a rule, I for one would say that we must obey the ruling of the Chair provided it is in consonance with the rule. If it is a question of interpreting a rule and when there are differences of opinion and when the Speaker gives a ruling, we ought to take the ruling of the Chair as final. But, as some members pointed out, if there is no rule on which the decision is based and if it is, sometimes, in contradiction with the rule itself, then this House should think over it. Rulings and precedents are not matters to be laid down to-day and scrapped tomorrow. They will have to be followed in subsequent proceedings. I would therefore request you to explain the matter personally so that all of us may carry out your wishes.

Sri B. VAIKUNTA BALIGA.—I was in possession of the House, when I was disturbed by the Hon'ble Sri Hanumanthaiya.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Would the Speaker be pleased to explain the position?

Sri B. VAIKUNTA BALIGA.—I am afraid that my Hon'ble friends are thinking that they are entitled to call upon the Speaker to explain whatever suits them and give an answer then and there. I was in possession of the House for the purpose of clarifying.....

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—On a point of order, Sir. Every member of this House will seek protection from the Chair and not from the Minister. We are seeking protection from the Chair. For any ruling, for any directive or for any clarification of any point that is required by a member, I think we are bound by certain rules, conventions and precedents and that is, that we have to approach the Chair, and not a Minister, or for that matter, the Law Minister. We are seeking protection from the Chair. What the Law Minister just said is that we have considered him final. We have considered the Chair as the greatest and most sacred authority. We are seeking his protection and guidance. Therefore I request the Chairman to give a ruling on what the Hon'ble Member Sri K. Hanumanthaiya has raised. Only then can we proceed further.

Sri B. VAIKUNTA BALIGA.—This only illustrates what I was canvassing for. It was mentioned that it was a point of order and I was compelled to resume my seat and what was said in continuation of the point of order was that another point of order, said to have been raised by Sri K. Hanumanthaiya....

Sri K. HANUMANTHAIYA. I have not raised a point of order.

Sri B. VAIKUNTA BALIGA.—I am obliged for the explanation, but some members seem to be demanding a decision from the Chair on a point of order supposed to have been raised by Sri K. Hanumanthaiya. All these things are mentioned and I have absorbed everyone of them. When I was speaking, Hon'ble Sri Muckannappa mentioned that he had a point of order and then made me sit. He then had no point of order, but said that the Chair should be pleased to give a ruling on a

question or a point of order said to have been raised by Sri K. Hanumanthaiya.

Sri M. C. NARASIMHAN.—I have a real point of order, Sir. Is the Law Minister permitted to sit anywhere he likes? (*Laughter*).

Sri B. VAIKUNTA BALIGA.—I am really grateful to the Hon'ble Member to put a point of order like that.

Sir, I was saying that Hon'ble Sri K. Hanumanthaiya tried to point out if a Member or a Minister—he mentioned the Law Minister—tries to clarify a point of law, it would not be right. So, it amounts to a point of order. Today, somehow there appears to be too many points of order and how far they are really points of order is a point that arises for consideration. I had not concluded even a single idea that I was canvassing and at that stage I was interrupted by Hon'ble Sri K. Hanumanthaiya who said that utmost respect was to be given to the rulings but that the question was that if a ruling was *ab initio void*, the House would have to think about it. I have seen the rules. To question the ruling of the Speaker, on any ground whatever, calling it *ab initio void*, is something which I have not been able to find in any of the rules. It actually amounts to one member or some members or even the House itself, sitting in appeal over the ruling that was given by the Chair. I am not aware of any parliamentary procedure where it has been said that when a ruling had been given an attempt could be made to say that the ruling was wrong and further, after the Chair has ruled more than once that the Hon'ble Sri Narasimha Reddy was permitted to move an amendment, to say that it is not questioning the ruling and then that the utmost respect should be given to the ruling and in the same breath to say that the House will have to understand under what provision of the rules the Chair had invoked the powers and demand a ruling on that and thereafter to say that that ruling does not fit in either with one rule or another and therefore the Chair will have to explain its action, and, even before I have made a speech by way of clarification, to do something, would

be denying me, as a Member of the House, the right to clarify the position, as it lies in my power.

Sir, to resume the threads, the first question raised was whether the ruling had been given by the Chair or not. If the ruling has been given and if there is any dissatisfaction against that ruling, it is no good questioning it in this way. So far as I have followed the debate that has taken place, the Chair was pleased to say that it was permitting Sri Narasimha Reddy to move the amendment. That is a basic fact which cannot be questioned and if that is so, then, Sir, all the subsequent discussion that has taken place is something, to use the phraseology of Sri K. Hanumanthaiya, *ab initio void*. When the ruling has been given and the discussion is taking place, thereafter, are we going to take the discussion back and put it in retrospective effect, as if the ruling is given thereafter and are we going to haul up the Chair and say that the ruling that has been given may be one on which the members may entertain their own doubt in their mind. But so far as the House is concerned, this ruling should be complete, final and conclusive. That is the basic principle so far as parliamentary procedure is concerned and if I am not mistaken, the Chair has given a ruling and Sri Narasimha Reddy was on his legs. A move was thereafter made that that was wrong and it was further sought that a ruling had to be given whether Sri Narasimha Reddy was entitled to move an amendment and then it was also said that the procedure that had been followed was not right and that the Hon'ble Minister for Revenue had been called upon to speak and therefore there was no scope for giving amendment. The ruling is questioned in an indirect manner. That is what, Sir, Sri K. Hanumanthaiya, with the vast parliamentary experience that he possesses, tried to say—that the Minister for Law was not the person that had to explain and that the Speaker had to explain. Certainly, all rulings are to be given by the Speaker; it is up to the Speaker. Certainly also it is my duty to explain to the extent that lies in my power the position

correctly. To that extent, I was doing my duty, when I was interrupted and it was said that the ruling had to be reviewed. Sir, I have already said that I did not know whether it was right. Let the House judge it. If the Speaker has not given a ruling, as it is stated, then it is a matter of fact which has to be verified and that has to be ascertained by the Speaker and if the Chair says that he has given a ruling, I do not know if it would be proper for the House to analyse, examine and dissect and then say that a ruling has not been given.

Coming to the Rules, when a motion is before the House, an Hon'ble Member has got the right to move an amendment; but that amendment may not be moved under Rule 107. The position was explained by saying that it was under Rule 107 that the amendment had to be moved and that the period that had been mentioned in the rule had not been observed and therefore the amendment might or might not be a proper one. That again is entirely a different matter. Even if a ruling has been given, where the period that is required under the rule has not been complied with, it is a matter to be considered. But the question is, if a ruling has once been given, whether it could be questioned again. Rule 107 is not the last word on the point. Sir, the House is fully aware that under Rule 169, it is open to a member to request the Speaker to suspend the rules. The House will bear in mind that the Hon'ble Sri Narasimha Reddy was referring to that and before he concluded a sentence, let alone the idea, he was so much interrupted.

Now Sir, certainly, if there is no ruling and if the matter is not closed by a ruling, certainly it is open.

5-30 P.M.

Dr. T. PARTHASARATHY.—On a point of clarification. Sri Narasimha-reddy was permitted to move the amendment. That is definite and the House knows about it clearly. It is surprising that defence is coming from a very intelligent brain. With all humility and respect, I have to interrupt.

Sri Kadidal MANJAPPA—May I seek information from the Hon'ble the Law Minister? I want to know from the Hon'ble the Law Minister under what rule the Speaker gave the ruling because he was explaining that the Speaker gave a ruling. I want to know under what rule the Speaker gave a ruling?

***Sri K. HANUMANTHAIYA**.—He was also saying that he had suspended the rule. That is what I heard. Therefore, I wanted this clarification. I never said that the Hon'ble Law Minister should give a clarification. In fact, it is his main occupation as it were to interpret law and rules. Therefore it is nobody's case that the Law Minister should not speak. I am very glad that he has spoken. I got a little confusion because the Hon'ble Speaker was repeatedly saying 'I have suspended the rule.' Therefore, I was very particular to know what was the rule under which that power was exercised and secondly when we discuss rules and interpretation of rules, I beg that that should not be construed as a party question. These rules are not meant for any particular party. Every member is equally interested in the proper interpretation of the rules and laying down precedents. Therefore, let us not proceed with the presumption that any particular interpretation is the privilege of the Treasury Benches or the Opposition Benches. Therefore, having heard all the explanations and clarifications and interpretations, my Hon'ble friend the Law Minister will agree that it is finally the Speaker that has to give the ruling. I would beg of him to consider that even in the case of a criminal who has committed murder, when the judgment is given, reasons are also incorporated in the judgment. The judge does not merely say 'I have sentenced him to death'. That judgment would not be sustained for a minute in any court of appeal. We have also to remember that for the sake of facility of proceedings, we accept the ruling of the Chair. If the whole House thinks that a particular ruling is not in consonance with the rules or precedent, it has at least the right to obtain clarification and if the Law Minister takes the

position of what is called applying guillotine to all the voices in this House, he would not be safeguarding the freedom of expression of which I know he is the champion. Sir, all that I want is the Treasury Benches and more than the Treasury Benches the Speaker should carry conviction instead of carrying what is called obedience by curt application of the rules or by curt orders, and sentences.

Sri B. VAIKUNTA BALIGA.—Sir, I have not finished. But if any member is desirous of raising any point of order or clarification, I shall certainly most respectfully yield in view of the persuasive appeal made by the Hon'ble Member, Sri Hanumanthaiya. That exactly is the duty of.....

Sri K. KENCHAPPA (Hiriyur).—Not the Law Minister but it is the lawyer's occupation!

Sri B. VAIKUNTA BALIGA.—I am really happy that members are in a jovial mood.

Sri G. ANNA RAO.—On a point of order. I would like to throw light on the ruling itself. The discussion that has taken place.....

Sri B. VAIKUNTA BALIGA.—Is it a point of order by way of throwing light on a ruling?

Sri G. ANNA RAO.—I want to know whether a particular member has the right to question the ruling itself as has been enunciated by the Law Minister. That is the point in dispute. I should like to say, Sir, that no member of this House has the right to dispute the ruling itself.

If any member of this House feels that the ruling given is not correct, or the Speaker has not bestowed sufficient attention while giving the ruling, then I feel that the member has got the right to appeal to the Chair to reconsider the ruling itself and if the Chair after consideration does not want to reopen it, then the ruling of the Chair stands. Therefore, I feel that every member of this House has the right to appeal to the Chair, not question the Chair itself but appeal to the Chair to revise the ruling if possible.

***Sri V. S. PATIL (Belgaum)**.—This is a very important matter that is being discussed in this House. There is no

question that when a ruling is given by the Chair, it cannot be questioned. But at the same time, as in the present case, if the ruling given by the Chair is against the law, or the procedure or the precedents of this House, the question is whether we can have the right to request the Chair to reconsider it or not. In this case when Sri Shamsunder raised a point of order, there was no specific ruling given to that point of order at all, but the Chair merely asked the other member to move the amendment. So until and unless a specific ruling is given, why should we go on discussing all this matter, I do not understand. If there is a wrong ruling or the ruling given is against the established principle or procedure of this House, then it is in the fitness of things that the Chair is requested to reconsider it because the precedent set up will have to be followed in future. So in order to avoid any wrong ruling to be followed, it is better that a ruling should be in accordance with the procedure that is being followed here and as we have discussed rule 107 as well as rule 169, both rules clearly say that suspension of rule 107 is to be asked for by a member and the rule is to be suspended; these things have not been done. So under the circumstances it is in the fitness of things and to safeguard the prestige of the House that we request the Chair to reconsider the ruling already given and the point of order raised by my friend Sri Shamsunder should be decided first and then whether the amendment is to be moved or not, all the subsequent procedure may be regularly followed. This is a democratic body and we have every right to point out the mistakes that may be committed by any of us including the Chair.

*ಶ್ರೀ ವಿಚ್ಛೇ. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸಚಿವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಂಥ ವಿಚಾರ ಈ ಸಭೆಯ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ನಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಯಾವತ್ತೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ

ಗಳನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸುಮಾರು 20—25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿವೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆಪ್ತರು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ಸಹ ಈ ಸಭೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ವಿಧವಾದ ಚರ್ಚೆಗಳು ಈ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿರುವಾಗ ನಾವು ಯಾವತ್ತೂ ಆತುರತರವಾಗಿ ಆಪ್ತರು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ತೀರ್ಮಾನ ಒಳ್ಳೆಯದೋ ಅಥವಾ ಅಲ್ಪವೋ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ನಾವೀದಿವಸ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ತೀರ್ಮಾನ ಮುಂದೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಅಪಕಾಶ ನೀಡುವಂಥಾದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮುಂದಿನವರಿಗೆ ನಾವು ಇಂದು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಸುಭದ್ರವಾದದ್ದಾಗಿರಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾದದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆತುರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ವಿಧಿನಿಯಮ, ನ್ಯಾಯಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಾಸನ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತರಾಗಿರುವಂಥ ಶ್ರೀ ವೈಕುಂಠ ಬಾಳೆಗರೂ ಮತ್ತು ಆ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಪಾರಂಗತರಾಗಿರುವಂಥ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ ಯಾವುದೇ ನಾವು ಇದನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಪ್ರೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬುದಲ್ಲ—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಇಂಟರ್‌ಪ್ರೆಟೇಷನ್ನು ಏನಿರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಸಭೆ ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ರೂಲ್. 107, 169 ಇವೆರಡೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿವೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ನಾವು ಹೇಳಿದಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವೇ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಪ್ತರು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರಬಾಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Sri V. SRINIVASA SHETTY.—On a point of order, Sir. It is quite necessary to read the rules to understand the point of order. Rule 154 reads thus :

“(1) At any time after a motion has been made, any member may move: ‘That the question be now put’, and, unless it appears to the Speaker that the motion is an abuse of these rules or an infringement of the right of reasonable debate the Speaker shall then put the motion: ‘That the question be now put.’

“Where the motion: ‘That the question be now put’ has been carried, the question or questions

(SRI V. SRINIVASA SHETTY)
consequent thereon shall be put forthwith without further debate....."

The motion has been carried by the House. Then the proviso says:

"Provided that the Speaker may allow any member any right of reply which he may have under these rules."

So the only question that remains is for the resolution to be put to the House without further debate. When the closure motion is carried there is no question of any further debate. After the closure motion was carried, the Hon'ble Member Sri Reddy tried to move an amendment. We searched for an amendment to the Resolution. The only amendment the Secretary was able to produce, of which I have also got a copy here, is that of the Hon'ble Member Sri Tare Gowda. There is no amendment standing in the name of the Hon'ble Member Sri Reddy. Firstly, there must be an amendment standing in the name of the Hon'ble Member Sri Reddy for the Speaker to ask him to move. There is no amendment before the House, as far as we know, for the Hon'ble Member Sri Reddy to move. Without knowing that, we have been asking whether he has moved the amendment. Rule 106 makes the position very clear and says:

"When a resolution is under discussion, any member may, subject to the rules relating to resolutions, move an amendment to the resolution."

Rule 107 says:

"(1) Any member desiring to move an amendment to a resolution shall give notice at least three clear days before the day on which the resolution is to be moved.

(2) The Secretary shall, if time permits, cause every amendment to be printed, and a copy thereof to be made available for the use of every member."

So with regard to the closure motion also we have gone astray

and with regard to the amendment to the resolution also we have gone astray. As regards suspension of rules, rule 169 says:

"Any member may, with the consent of the Speaker, move that any rule may be suspended in its application to a particular motion before the Assembly and if the motion is carried the rule in question shall be suspended for the time being."

There was no member who moved for suspension of the rule. Possibly, the Hon'ble the Law Minister is about to move such a motion at this very late stage. As no member moved for suspension of the rule, the Speaker himself tried to move this motion. Thus it is quite clear, as the Hon'ble Member Sri Hanumanthaiah pointed out, every rule has been set at naught and the Hon'ble Minister for Law was good enough or bad enough to try to justify all these. As we are trying to set new precedents in this House, it is better, as suggested by one member, that the Speaker considers all these things very coolly and gives his considered ruling instead of giving a ruling on the spur of the moment. So, I support the motion that the House be adjourned now for the Speaker to give his ruling tomorrow.

SRI M. C. NARASIMHAN.—Sir, I do not intend to question the ruling of the Chair. I presume that all this discussion that is going on is not by way of questioning the ruling of the Speaker. Since the discussion is itself going on, I presume you have allowed it under rule 168-Residuary Powers—"all matters not specifically provided in these rules". Therefore the discussion that is going on is not contrary to rules. Otherwise, I presume you would have clamped the discussion. I think we are still going under the Rules of Procedure as amended by the Speaker under the S. R. Act of 1956. You will kindly refer to the Report of the Rules Committee. This particular difficulty which we are facing must have arisen and that is why there is a separate rule. I invite your kind attention to that rule for the simple reason that the

procedure now adopted is exactly on all fours with the rules of the Rules Committee and not in accordance with the rules now in force. Rule 293 in the Report of the Rules Committee is exactly analogous to our present rule 169 on suspension of rules—

“any member may, with the consent of the Speaker, move that any rule may be suspended in its application to a particular motion before the Assembly and if the motion is carried the rule in question shall be suspended for the time being.”

This is exactly analogous to rule 169 of the rules now in force. But when you turn the scope of amendment you find the difficulty. Rule 254 on page 72 of the Rules Committee Report reads as follows :

“Notice of an amendment to a motion shall be given one day before the day on which the motion is to be considered, unless the Speaker allows the amendment to be moved without such notice.”

That is in the report of the Rules Committee. If you turn to rule 107 in the rules as in force, it definitely states “any member desiring to move an amendment to a resolution shall give notice at least three clear days before the day on which the resolution is to be moved” and “the Secretary shall, if time permits, cause every amendment to be printed, and a copy thereof to be made available for the use of every member.” You will kindly see that rule 107 as is in force and rule 254 of the Rules Committee Report are quite different. May I know from the legal luminaries as to why there was this change, why Rule 107 now in force is quite different from rule proposed to be brought namely, 254? I presume by virtue of experience in the Assembly it was found necessary that no notice was needed. If notice was insisted upon, it was felt by the Rules Committee that it would mean a curtailment of the right of a member. Advisedly a provision as in rule 254 has been made. May I know if, in the absence of rule 254 as proposed by the Rules Committee.

we can go back and say that there is or necessity for notice to an amendment? This is a proposition which is very difficult to swallow despite the oratory of the Hon'ble the Law Minister. In the amended Rules of Procedure, i.e., of the Rules Committee Report, rule 141 reads like this: “After a resolution has been moved, any member may, subject to the rules relating to resolutions, move an amendment to the resolution” subject to notice and all that. In the other rules, no notice is contemplated. In this connection, what we are trying to do is not to question the ruling of the Chair. I may be allowed to submit in this connection that there were three rulings. That is my difficulty. First I understood you to state that the Hon'ble the Revenue Minister was called upon to speak. Next you were pleased to say that Sri Narasimha Reddy might move his amendment. Later on, you were pleased to say that you were going to suspend the rules. With due respect to the Chair, I may say that that led to all this difficulty. Without questioning the ruling of the Chair, as a member I have a right to bring to the notice of the Chair that a particular ruling may not be in accordance with the Rules. Even then if the Chair feels that it is in accordance with the Rules, we cannot do anything and we are thoroughly helpless in the matter. It is in this light that we are submitting that this matter should be considered and, as I submitted earlier, there is no other way under the existing rules except to see that the Revenue Minister is called upon to reply since we have not adopted the report of the Rules Committee. The powers of the Speaker as well as of the members are those which are provided for in the old rules and they cannot overflow the bounds set by the old rules. If that is not so, there will be no necessity for rules at all. That is a state of affairs which nobody will desire, least of all the Law Minister or the Speaker or Hon'ble Sri A. V. Narasimha Reddy. It will not be very good to set such a precedent at least so far as the Opposition Members are concerned. I presume that the Treasury Benches and the members of the Congress

(SRI M. C. NARASIMHAN)

Party have got a greater responsibility. They must say, "Look, we respect the law and the Rules to a much greater extent than even the Opposition." May be that at times the Opposition goes out of the way and may try to question the ruling of the Chair. Here the situation is different. So, I submit that in respect of this matter there is no other way open to the Speaker except to call upon the Revenue Minister to reply. Therefore, with due respect to the Chair, I request that this procedure may be followed.

Dr. T. PARTHASARATHY.—Sir, I rise on a point of order. My point of order is specific and it is whether the permission granted to Sri Narasimha Reddy to move the amendment is still in force or whether you have suspended the rule in this behalf. I rose several times earlier but you did not permit me to raise my point of order. I am a new member and I am not well conversant with the procedure in this House. I want that this resolution should be discussed tomorrow also.

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—Only two things can emerge in this House. If it is a suspension of the rule, a member must move for it failing which it must come under the residuary powers of the Chair. The Chair has got certain powers by which certain things go on in this House. There is specific provision, i.e., rule 168 where the Chair has got certain powers of initiating certain things in this House which have not been provided for in the rules. It reads thus :

"All matters not specifically provided in these rules and all questions relating to the detailed working of these rules shall be regulated in such manner as the Speaker may from time to time direct."

What I submit to the Chair is only this. When there are specific provisions, putting certain things before the House would contravene specific provisions of this House. Here a point has been raised and interpreted that certain matters have been placed before the House and that any member speaking anything may go against or be in conflict with the specific provisions. We are thoroughly guided by them. We are fully at liberty to bring them before the Chair and take a decision. Therefore it is time for the Chair to consider and give a considered ruling tomorrow which will guide us for all times.

Sri B. K. PUTTARAMIYA.—I have not been given an opportunity. I am an important member of this House. The Chair must hear the Leader and Whip of the Opposition Party. That is not done. I request the Chair to give me an opportunity at least now to speak on this matter.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂರ ಬೇಕು. ತಮಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ; ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈಗೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೋ ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕ್ರಿಯಾರೋಪಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ ಕಾರಣ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾರಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎವರಂಜಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾ ಗಲೆ ಸಮಯವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ, ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ನಾನು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಾಳೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಈ ಸಭೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು ನಾಳೆ ಪುನಃ ಒಂದು ಘಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

The House adjourned at Fifty-seven Minutes past Five of the Clock to meet again at One of the Clock on Thursday, the 26th September 1957.